

เข้าเรื่องกันก่อน

การสร้างฐานะทางการเงินนั้น ต้องใช้เวลาในการสะสมและลงทุน หากคุณไม่ได้เกิดมาบนกองเงินกองทอง หรือได้รับมรดกจากคุณพ่อคุณแม่ การสะสมไว้วันนี้จะหมายถึงความฝันที่เป็นจริงในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นการมีบ้าน การศึกษา หรือความเป็นอยู่ที่สุขสบายในบั้นปลายชีวิต ยิ่งกว่านั้นคุณอาจนึกไม่ถึงว่าในฐานะของนักออม และนักลงทุน คุณจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของการระดมเงินเพื่อการพัฒนาประเทศด้วย ฉะนั้นการที่จะสร้างหลักประกันในอนาคต และทำให้ฝันเป็นจริงได้นั้น ไม่ได้อยู่ที่การเป็นอัจฉริยะหรือมีเงินถุงเงินถัง แต่อยู่ที่การเริ่มต้นออมและรู้จักลงทุนเสียแต่วันนี้

คติในการสร้างฐานะ

1. ขยันทำมาหากิน
2. อย่าใช้เงินที่หามาได้เสียหมด
3. เริ่มออมและลงทุนเสียแต่วันนี้

อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะคุณจะเป็นผู้ออมหรือผู้ลงทุนประเภทมือใหม่หัดขับ หรือประเภทมือเก่าลายคราม สิ่งที่สำคัญเริ่มแรกที่คุณควรรู้คือ อย่าลืมหาการบ้าน และรีบร้อนลงมือจัดการเงินทองของคุณ โดยไม่ได้พิจารณาถึงความเป็นตัวของคุณในเรื่องของทัศนคติ สถานะทางการเงิน พื้นฐานความรู้เกี่ยวกับการออมและการลงทุน และสภาพแวดล้อมโดยทั่วไปของการลงทุน เป็นต้น

หนังสือเล่มนี้จะชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่ควรรู้ ควรทำ ซึ่งผู้ออมและผู้ลงทุนทั้งหน้าเก่าและหน้าใหม่ควรจะต้องศึกษา ก่อนที่จะตัดสินใจนำเงินที่มีอยู่ไปไว้ที่ไหน เพราะทุกระบบในการออมและลงทุนมีความเสี่ยงหรือความไม่แน่นอนแฝงอยู่เสมอ ซึ่งอาจจะทำให้คุณต้องผิดหวังหรือขาดทุนจนถึงขั้นหมดเนื้อหมดตัวได้หากไม่ทำการบ้านให้ดีเสียก่อน

ลองสำรวจทัศนคติของคุณเกี่ยวกับการออมและการลงทุน

“เอาไว้วันหลังก็แล้วกัน” “ผมใช้จ่ายแบบเดือนชนเดือนอยู่แล้วจะไปคิดออมหรือลงทุนอะไรได้” “ฉันคงได้พบสาวสวยๆ และแต่งงานกับเธอในไม่ช้า” “ลูกคงเลี้ยงผมได้เมื่อผมแก่ตัว” “ดิฉันไม่ทราบว่าจะออมหรือลงทุนอย่างไรดี” หรือ “ลงทุนนี่มันเสี่ยงไม่ใช่หรือ ผมมีสูญเงินเปล่ารี?” ไม่ว่าจะคุณจะมีความคิดแบบไหน เรามาลองคิดกันดูว่าคุณมีความคิดที่ต้องการจะเป็นผู้ออม หรือผู้ลงทุนบ้างหรือไม่ ถ้าคำตอบคือใช่ สิ่งที่คุณควรทำต่อไปคือวางแผนทางการเงิน

วงเป้าหมายทางการเงิน

สิ่งที่คุณจะต้องถามตัวเองก็คือ วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของการลงทุนหรือการออมของคุณคืออะไร และจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมาย โดยคำนึงถึงระยะเวลาในอนาคตที่ต้องการใช้เงินเพื่อบรรลุสิ่งเหล่านั้น และจะได้เลือกวิธีการออมหรือการลงทุนที่ตรงกับความต้องการของคุณ **ฉันต้องการออมและลงทุนเพื่ออะไร?**

เป้าหมาย	วงเงิน โดยประมาณ	ภายในปี
1 ชื่อรถยนต์
2 ชื่อบ้าน
3 การศึกษาของเด็กๆ
4 เพื่อฉุกเฉิน
5 ชีวิตหลังเกษียณอายุ
6
7
8

สำรวจฐานะการเงิน

เมื่อตั้งเป้าในการออมและลงทุนแล้ว ทีนี้ก็ลองมาตรวจสอบจำนวนเงินในกระเป๋าที่คุณมี รวมทั้งหนี้สินที่ยังต้องจ่ายเป็นประจำอยู่ โดยลองทำตารางทรัพย์สินอย่างง่ายๆ

ทรัพย์สิน	มูลค่าในปัจจุบัน	ภาระหนี้สิน	จำนวน
1. เงินสด		1. เงินผ่อนชำระค่า	
2. บัญชีกระแสรายวัน		อสังหาริมทรัพย์	
3. บัญชีออมทรัพย์		2. ค่าผ่อนรถ	
4. ประกันชีวิต		3. ค่าบัตรเครดิต	
5. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ/บัญชี		4. หนี้ธนาคาร	
		5. เงินกู้	
		6. อื่นๆ	

ทรัพย์สิน	มูลค่าในปัจจุบัน	ภาระหนี้สิน	จำนวน
เงินบำเหน็จ- บำนาญ 6. อสังหาริมทรัพย์ - บ้าน - อื่นๆ 7. การลงทุน 8. ทรัพย์สินส่วนตัว 9. อื่นๆ			
รวม		รวม	

ข้อมูลฐานะการเงินที่คุณจับมาใส่ในตารางต้องเป็นตัวเลขจริง ณ ขณะนั้น เมื่อจับหนี้สินมาหักออกจากทรัพย์สินแล้ว คุณจะรู้ทันทีว่าฐานะทางการเงินเป็นบวกหรือติดลบ อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะฐานะของคุณจะเป็นเช่นไร หากคุณมีความเข้าใจและมีระบบในการบริหารเงินที่ดี คุณจะเป็นผู้ที่ไม่มีปัญหาทางการเงิน และผลๆอาจจะมีฐานะดีขึ้นกว่าเดิมอีกด้วย

นอกจากนั้น การจัดทำรายการรายรับรายจ่ายของสมาชิกในครอบครัวทั้งหมดในแต่ละเดือนก็เป็นสิ่งสำคัญ เพื่อว่าคุณจะได้เข้าใจถึงภาพรวมของฐานะทางการเงินของครอบครัว และกำลังทรัพย์สิน (สายป่าน) ที่มีอยู่อย่างชัดเจน และจะได้จัดสรรเงินเพื่อการออมหรือการลงทุนของคุณเองได้อย่างเหมาะสม

รายรับ	รายจ่าย
1	1. ที่อยู่อาศัย
2	- ค่าเช่า - ค่าไฟฟ้า
3	- ค่าโทรศัพท์ - ภาษี
4	- เงินกู้เพื่อที่อยู่อาศัย - ค่าแก๊ส/น้ำมัน
5	- ค่าน้ำ - ค่าเฟอร์นิเจอร์
6	อื่นๆ
	2. ค่าอาหาร

รายรับ	รายจ่าย
	3. ค่าเดินทาง/ขนส่ง 4. เงินกู้ 5. ประกันชีวิต 6. การศึกษา 7. สันทนาการ 8. ค่าสุขอนามัย 9. ของขวัญ 10. อื่นๆ
รวม	รวม

เมื่อทราบว่าเราสามารถจัดสรรเงินเพื่อการออมหรือการลงทุนได้เท่าไรแล้ว เรามาดูกันว่า
มีทางที่จะทำให้เงินงอกเงยออกมาได้อย่างไรบ้าง

การทำให้เงินงอกเงย

สองทางเลือกในการทำให้เงินงอกเงยก็คือ 1. ทำงานเพื่อเงิน 2. ให้เงินต่อเงินด้วยการ
ออมหรือลงทุน

การให้เงินต่อเงิน ในแบบที่คุ้นเคยกันดีก็คือ การฝากเงินไว้ที่ธนาคาร ซึ่งคุณจะได้ดอกเบี้ยเป็นการตอบแทน ดอกเบี้ยนั้นมาจากไหน? คำตอบก็คือธนาคารจะนำเงินที่คุณฝากออกหาประโยชน์ด้วยการปล่อยกู้และคิดดอกเบี้ยกับผู้กู้ แล้วนำมาจ่ายดอกเบี้ยให้กับคุณในฐานะผู้ฝากอีกทีหนึ่ง คุณในฐานะเจ้าของเงินตัวจริงก็จะเป็นเจ้าของทั้งเงินต้นบวกกับดอกเบี้ย

อีกทางหนึ่ง ก็คือการลงทุนซื้อตราสารทางการเงิน เช่น การซื้อหุ้นของบริษัท หากบริษัทนั้นมีกำไรจากการดำเนินงาน คุณก็จะได้รับเงินปันผล หรือการซื้อทรัพย์สินมีค่าบางอย่าง ที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้นได้ตามเวลาที่ผ่านไป เมื่อคุณต้องการใช้เงินคุณสามารถขายออกไป โดยคาดว่าจะได้ราคาที่สูงกว่าที่ซื้อเข้ามา เช่น การซื้อที่ดิน ซื้อทอง หรือหุ้น เป็นการหวังกำไรที่จะได้จากการขายต่อในวันข้างหน้า เห็นแล้วใช่ไหมไม่ว่าเงินออมหรือลงทุนสามารถ “ต่อเงิน” ให้คุณได้อย่างไร?

ตราสารทางการเงิน หมายถึง เอกสารที่แสดงสิทธิเรียกร้อง ที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นหลักฐานทางการเงิน ทั้งที่เกี่ยวกับการออมและการลงทุน ตัวอย่างเช่น

ตราสารการเงินที่ให้ผลตอบแทนเป็น “ดอกเบี้ย” หรือ เงินปันผล ได้แก่ บัญชีเงินฝากประเภทต่างๆ หุ้นกู้ หุ้นทุน เป็นต้น

ตราสารการเงิน ที่มีมูลค่าเพิ่มหรือลดได้ เช่น หุ้นทุน หุ้นกู้ เป็นต้น
เงินปันผล คือ เงินที่บริษัทจ่ายให้กับผู้ถือหุ้น จะมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับการดำเนินงาน การทำกำไรของบริษัท

การออมและการลงทุนต่างกันอย่างไร?

การออม

เครื่องมือสำหรับการออมที่รู้จักกันดี ได้แก่ บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ บัญชีเงินฝากประจำ และบัตรเงินฝากธนาคาร ที่ถูกมองว่ามีความสะดวก ปลอดภัย และมั่นคง แต่ในอีกทางหนึ่งผลตอบแทน (ดอกเบี้ย) จากการฝากเงินก็อาจไม่สูงนัก ทั้งนี้ด้วยความที่ระบบเงินฝากมีความเสี่ยงต่ำ ผลตอบแทนที่เป็นตัวเงินจากการฝากเงินจึงอยู่ในระดับที่ไม่สูงนัก แต่เป็นการตอบแทนด้วยความมั่นคงของการเก็บเงินนั้นไว้แทน ดังนั้น คนส่วนใหญ่จึงคุ้นเคยกับการจัดสรรเงินไว้ในระบบเงินฝาก เพื่อสามารถเบิกถอนมาใช้ได้สะดวกในยามที่ต้องการนั่นเอง

บัตรเงินฝาก คือ หลักฐานการรับฝากเงิน ที่ธนาคารพาณิชย์ออกให้กับผู้ฝากเงินซึ่งผู้ฝากจะได้รับเงินฝากคืนตามเวลาที่กำหนด และอาจกำหนดอัตราดอกเบี้ยไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้ตราสารดังกล่าวสามารถเปลี่ยนมือได้

การลงทุน

การลงทุนก็คือ การแปรสภาพเงินออมให้กลายเป็น เงินลงทุน เพื่อผลตอบแทนหรือความพึงพอใจที่คาดว่าจะได้กลับมามากขึ้น แม้ว่าจะมีความเสี่ยงมากขึ้นก็ตาม

เมื่อคุณตัดสินใจ “ลงทุน” นั้นแปลว่าคุณมีโอกาสที่จะ “ขาดทุน” รวมอยู่ด้วยซึ่งแตกต่างจาก “การออม” เพราะสิ่งที่คุณลงทุนไปไม่ได้มีการรับประกันในตัวต้นทุน ไม่ว่าจะเป็นการลงทุนเพื่อความพอใจในการได้ใช้ทรัพย์สินต่างๆ เช่นการซื้อทีวี ซื้อรถ การลงทุนด้วยการประกอบธุรกิจที่คุณอาจจะเป็นเจ้าของ หรือร่วมลงทุนกับผู้อื่นซึ่งเพื่อก่อให้เกิดรายได้ หรือเป็นการลงทุนซื้อหลักทรัพย์

โดยคาดหมายว่าจะได้รับผลตอบแทนในอนาคตเพิ่มเติมขึ้นมา เหล่านี้มีความเป็นไปได้ที่คุณอาจจะได้รับ หรือไม่ได้รับ ทั้งความพอใจ รายได้ หรือผลตอบแทน

อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่คุณเก็บเงินที่มีอยู่ไว้เฉยๆ คุณอาจลืมนึกไปว่าเงินจำนวนนั้น อาจจะไม่มียูทิลิตี้เท่าเดิมเมื่อเวลาผ่านไป เนื่องจากอัตราเงินเฟ้อที่มักจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทุกปี ซึ่งหมายความว่าเงินจำนวนเท่าเก่าของคุณนั้นอาจจะซื้อของได้จำนวนลดลง ตัวอย่างเช่น เมื่อคุณเก็บเงินไว้จำนวน 50 บาท เงินจำนวนนี้ สามารถซื้อถ้วยเดียวได้ 2 ชาม แต่อีกไม่กี่ปีผ่านไป เงินจำนวนนั้นอาจใช้ซื้อถ้วยเดียวได้เพียงชามเดียวเท่านั้น

เงินเฟ้อ คือ ภาวะที่ระดับราคาสินค้าและบริการเพิ่มสูงขึ้นไปเรื่อยๆเป็นเวลานาน ทำให้เงินจำนวนเดียวกันสามารถนำมาซื้อข้าวของได้ในจำนวนที่น้อยลง นั่นหมายถึงว่า อำนาจของเงินในการซื้อลดลง และเมื่อซื้อของได้น้อยลงก็ต้องใช้เงินจำนวนมากขึ้นเพื่อการจับจ่าย ซึ่งก็หมายถึงค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น

อะไรเอ่ย? คือ “การลงทุนในตลาดทุน”

นี่ไม่ใช่ปัญหาเขาวน แต่เป็นคำถามที่คุณต้องเข้าใจในคำตอบเสียก่อนว่าการลงทุนในตลาดทุนนั้นก็คือ การที่คุณมอบเงินของคุณให้กับบริษัท โดยการเข้าไปลงทุนในตราสารทางการเงินที่บริษัทนั้นๆเป็นผู้ออก โดยที่บริษัทเหล่านั้นมีแผนที่จะนำเงินที่ได้จากคุณๆไปใช้ในการขยายกิจการ ซึ่งคุณหวังไว้หนักหนาว่าบริษัทจะต้องเติบโต รุ่งเรือง ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานและมีกำไรดี และท้ายที่สุดคุณจะได้รับเงินคืนกลับมาในจำนวนที่น่าจะมากกว่าที่จ่ายไปในคราวแรก

ลองคิดดูว่าหากมีบริษัทผู้ผลิตอาหารกระป๋องรายหนึ่งดำเนินกิจการได้ติมาตลอด หลังจากนั้นคุณ ได้ลองศึกษาผลการดำเนินงาน และวิเคราะห์ถึงฐานะของบริษัทจากเอกสาร และงานวิเคราะห์จากมี่ออาชีพทางการเงิน รวมทั้งสิ่งพิมพ์ต่างๆแล้วพบว่าบริษัทดังกล่าวจะยังคงความเจริญก้าวหน้าและทำกำไรต่อไปอีกได้ในอนาคต ในฐานะคนนอกก็อาจต้องการที่จะเข้าไปมีบทบาท หรือเป็นส่วนหนึ่งของบริษัท โดยการเลือกลงทุนในบริษัทดังกล่าว นั่นหมายถึงการซื้อตราสารทางการเงินซึ่งเป็นเอกสารทางการเงินที่สามารถนำมาซื้อขายเปลี่ยนมือได้ หรือที่เรียกว่าหลักทรัพย์

แล้วคุณจะหาซื้อหลักทรัพย์เหล่านั้นได้เมื่อไร และที่ไหนบ้าง? คำตอบก็คือว่า คุณสามารถซื้อหลักทรัพย์ได้ เมื่อบริษัทใดๆได้ดำเนินการออกหลักทรัพย์ และนำมาเสนอขายให้กับประชาชนทั่วไปเพื่อหาเงินทุนสำหรับธุรกิจ โดยที่คุณอาจจะได้ยิน หรืออ่านเจอในหนังสือพิมพ์ว่าบริษัท ก. เปิดให้มีการจองซื้อหุ้น หรือหลักทรัพย์อื่นๆ ผ่านตัวกลางที่ดำเนินการซื้อขายได้แก่บริษัทหลักทรัพย์ หรือ โบรกเกอร์ ที่ทำหน้าที่เป็นผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ การซื้อขายในลักษณะและขั้นตอนนี้ เป็นการ

ซื้อขายหลักทรัพย์ ระหว่างผู้ออกหลักทรัพย์กับบุคคลภายนอก ที่อาจเป็นคุณๆที่สนใจต้องการเป็นนักลงทุนหรือสถาบันต่างๆ ซึ่งเราเรียกกันอย่างเป็นทางการว่าเป็นการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดแรก

ในขั้นต่อไปบริษัทดังกล่าวอาจนำหลักทรัพย์ ที่ได้ผ่านตลาดแรกแล้วเข้าจดทะเบียนกลายเป็นบริษัทจดทะเบียนในอีกตลาดหนึ่งที่เราเรียกกันว่าตลาดรอง เช่นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือศูนย์ซื้อขายตราสารหนี้ไทย ตลาดรองจะทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางสำหรับรองรับการเปลี่ยนมือในการถือครองหลักทรัพย์ที่ผ่านตลาดแรกมาแล้ว เพื่อการเปลี่ยนหลักทรัพย์กลับคืนเป็นเงินสดได้เมื่อต้องการ ในขั้นนี้คุณสามารถขายหรือซื้อหลักทรัพย์ที่คุณสนใจได้โดยผ่านบริษัทหลักทรัพย์ที่ทำหน้าที่ในการเป็นนายหน้าค้าหลักทรัพย์หรือที่เรียกว่าโบรกเกอร์ (ถ้าจะเข้าใจให้ลึกๆ คุณอาจดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้จากเอกสารของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่องรู้จักกับโบรกเกอร์)

คุณจะซื้อตราสารอะไรได้บ้าง?

ตราสารการเงินที่เป็นสินค้าสำหรับการลงทุนนั้นมีอยู่หลายประเภทด้วยกัน ในเบื้องต้นนี้จะขอแนะนำให้คุณรู้จักกับตราสารหนี้ และตราสารทุน

ตราสารหนี้

ตราสารหนี้ เป็นตราสารที่ออกโดยเจ้าของกิจการ รัฐวิสาหกิจ หรือรัฐบาล เป็นต้น มีการจ่ายผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ยเป็นงวดๆ พร้อมกับจ่ายเงินคืนให้แก่เจ้าของเงินเมื่อครบกำหนดที่ตกลงกันไว้ ซึ่งระยะเวลาครบกำหนดของตราสารหนี้ จะมีทั้งที่เป็นระยะสั้น (ไม่เกิน 1 ปี) ปานกลาง (1 ถึง 10 ปี) และระยะยาว (10 ปีขึ้นไป) ผู้ถือตราสารมีฐานะเป็นเจ้าของกิจการ หรือเจ้าของผู้ออกตราสาร เนื่องจากเป็นผู้ให้กิจการกู้ยืมไปลงทุน และผู้ลงทุนที่มีฐานะเป็นเจ้าของนั้นจะมีสิทธิเรียกร้องการชำระคืนเงินต้นก่อนผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นของกิจการ ในกรณีที่เลิกบริษัทหรือล้มละลาย การลงทุนในตราสารหนี้ก็ยังคงมีความเสี่ยง ถ้าหากว่ากิจการที่ออกตราสารนั้นมีปัญหาทางการเงินหรือล้มละลาย ไม่สามารถจ่ายคืนเงินต้นได้ทั้งหมด หรือหากตราสารนี้มีมูลค่าเปลี่ยนแปลงลดลงเนื่องจากภาวะการซื้อขายในตลาดรอง ก็จะทำให้ผู้ลงทุนขาดทุนได้

ตราสารหนี้ที่รู้จักกันดี ซึ่งเจ้าของกิจการในภาคเอกชนเป็นผู้ออก เป็นตราสารการเงินเพื่อการกู้เงินจากผู้ลงทุน ก็คือ หุ้นกู้ประเภทต่างๆ ทั้งที่มีหลักประกันในการออกตราสาร และที่ไม่มีหลักประกัน โดยมีระยะเวลาการชำระคืนเงินต้นในอนาคตไว้แน่นอน และมีการจ่ายดอกเบี้ยตอบแทนเป็นรายงวดตามอัตราที่กำหนด ทั้งนี้สำหรับตราสารหนี้ที่ออกโดยรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจ จะเรียกกันว่าพันธบัตร ซึ่งมีความเสี่ยงต่ำมาก หรือไม่มีเลย

หุ้นกู้ที่ภาคเอกชนออก อาจเป็นทั้งที่มีหลักประกัน กล่าวคือ มีการนำทรัพย์สินบางอย่างมาใช้
ค้ำประกันการออกหุ้นกู้นั้น และที่ไม่มีหลักประกัน

ตราสารทุน

หรือที่เรียกกันทั่วไปว่าหุ้นทุน หมายถึงตราสารที่แสดงความเป็นเจ้าของกิจการใน
ฐานะผู้ถือหุ้น การลงทุนในตราสารทุนนี้มีความเสี่ยงมากกว่าการลงทุนในตราสารหนี้ เพราะสิทธิ
เรียกร้องในทรัพย์สินของกิจการในกรณีที่เกิดการล้มละลายจะอยู่ที่หลังเจ้าหนี้ ข้อดีของการเป็นเจ้าของ
หรือผู้ถือหุ้นของกิจการก็คือ ถ้ากิจการมีกำไร จะมีส่วนแบ่งในกำไรของกิจการอย่างเต็มที่ในรูปของเงิน
ปันผล แต่ในทางกลับกันถ้ากิจการขาดทุน ผู้เป็นเจ้าของอาจจะไม่ได้รับผลตอบแทนเลย เพราะกิจการ
ไม่สามารถจ่ายเงินปันผลได้ นอกจากนี้ผู้ลงทุนในตราสารทุนก็อาจจะได้รับกำไร หรือขาดทุนจากการ
เปลี่ยนแปลงของราคาหุ้นที่อยู่ในตลาดด้วย

ลงทุนอย่างไรจึงจะเรียกว่าดีที่สุด?

คุณต้องตอบให้ได้ว่า คุณต้องการจะใช้เงินก้อนที่จะนำไปลงทุนนั้น ไปทำอะไร? เมื่อ
ไคร้? ยอมรับได้หรือไม่หากตราสารการเงินที่ลงทุนนั้นมีความเสี่ยงมาก เจ้าความหวือหวาของผลตอบแทน
จากการลงทุนของคุณนั้น จะทำให้คุณมีอาการความดันโลหิตสูง หรือตาข้างนอนไม่หลับหรือเปล่า

เมื่อแน่ใจแล้วจึงมาเลือกดูว่าตราสารทางการเงินประเภทไหนที่มีคุณลักษณะที่จะเข้า
กับ ฐานะ วัตถุประสงค์ และนิสัยส่วนตัวคุณ เช่นว่าคุณอาจไม่มีสายป่านทางการเงินยาวนานพอที่จะ
ทานทนได้สำหรับตราสารประเภทที่มีราคาหวือหวา มีความไม่แน่นอนในผลตอบแทนสูง ในขณะที่
ตราสารบางชนิดมีการเคลื่อนไหวที่นุ่มนวลกว่าถึงแม้จะต้องใช้เวลานาน กว่าที่คุณจะได้กำไรจากการ
ลงทุน แต่คุณก็มีเวลาพอที่จะรอได้ มีความใจเย็นรวมทั้งมี "เงินเย็น" ซึ่งหมายถึงเงินลงทุนของคุณเองที่
ไม่ได้กู้ยืมหรือหยิบยืมมาจากใคร

ลองพิจารณาเอาเองก็แล้วกันว่าคุณจะเป็นแบบไหน? สมควรจะมองการลงทุนอย่าง
ไร? เพราะนี่ถือเป็นเรื่องเฉพาะตัวจริงๆ จงอย่าเอาอย่างผู้อื่นหรือเชื่อการชวนซื้อใดๆโดยไม่พิจารณา
ประเด็นพื้นฐานเหล่านี้

กลัวความเสี่ยง แต่ก็อยากเป็นนักลงทุน

ใจเย็นๆ จริงๆ แล้วความหวาดกลัวประเภทนี้มีประโยชน์สำหรับคนที่คิดจะเป็นนักกล
ลงทุน เพราะอย่างแรกทำให้คุณระวังและรอบคอบขึ้น ถึงแม้ว่าทุกๆ การลงทุนจะมีความเสี่ยง แต่คุณก็อาจ

ป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น หรือลดความเสี่ยงลงได้ด้วย “การกระจาย” การลงทุนให้มีหลายๆ ทางเลือกเพื่อไว้ว่าหากมีการขาดทุนในด้านใดด้านหนึ่งก็อาจจะชดเชยได้จากที่ได้ลงทุนในทางเลือกอื่นๆ วิธีนี้เรียกว่า “การกระจายความเสี่ยง” หรืออีกนัยหนึ่งพึงสังวรณไว้เสมอว่าจงอย่าลงทุน “กระจุกตัว” หรือเฉพาะในตราสารประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือบริษัทใดบริษัทหนึ่งมากเกินไป แต่ลงทุนกระจายในหลายๆบริษัทที่ประกอบธุรกิจหลากหลายประเภท พูดยังๆก็เหมือนกับอย่านำไข่ทั้งหมดที่มีมาใส่ไว้ในตะกร้าใบเดียวกัน เพราะหากเกิดอุบัติเหตุตะกร้าตก ไข่ที่ใส่ไว้รวมกันก็จะแตกเสียหายหมดในคราวเดียว

ดังนั้น เมื่อจะลงทุนจงพิจารณาให้รอบด้านเกี่ยวกับทางเลือกในการลงทุนของคุณและ “วางกลยุทธ์” ในการกระจายความเสี่ยง อย่างไรก็ตามโปรดอย่าลืมว่า ถึงแม้ว่าคุณจะได้กระจายความเสี่ยง แล้ว ก็ไม่ได้แปลว่าคุณจะไม่มี “โอกาส” ที่จะขาดทุน เพราะภาวะตลาดที่ตกต่ำก็สามารถทำให้คุณขาดทุนได้ แต่อย่างน้อยก็เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยจัดการกับความเสี่ยงที่มีอยู่ได้บ้าง

ทำไมบางคนได้ - บางคนเสีย?

หากสงสัยว่าทำไมจึงเกิดการได้หรือเสียจากการลงทุน ต่อไปนี้จะเป็นประเด็นต่างๆ ที่คุณสามารถนำมาช่วยวิเคราะห์ได้ว่าคุณน่าจะได้หรือเสียจากการลงทุน โดยอาจดูได้จากอาการดังต่อไปนี้พอสังเขป

เงินลงทุนของคุณน่าจะงอกเงยได้ ถ้าหาก

- บริษัทที่คุณนำเงินไปลงทุนมีผลการดำเนินงานที่ดีกว่าบริษัทคู่แข่ง
- ผู้ลงทุนคนอื่นๆ ต่างก็มองว่าบริษัทดังกล่าวเป็นบริษัทที่ดี นำลงทุน นั่นแปลว่า เมื่อไหร่ก็ตาม ที่คุณต้องการจะสั่งขายหลักทรัพย์นั้นออกไป คุณจะแน่ใจได้ว่ามีคนรับซื้อต่ออย่างแน่นอน
- บริษัทมีกำไรหมายความว่าบริษัทมีความสามารถที่จะจ่ายเงินปันผลหรือจ่ายดอกเบี้ยหุ้นกู้แก่คุณได้
- บริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่ดี ผู้บริหารนั้น มีความสามารถและซื่อสัตย์ สามารถดูแลรักษาผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้นโดยรวมได้
- ตัวคุณเองในฐานะผู้ถือหุ้นให้ความสนใจติดตามการทำงานของกรรมการบริษัท โดยเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น ชักถามกรรมการเมื่อมีข้อข้องใจ ศึกษาฐานะเบี่ยงที่เกี่ยวกับการเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท ศึกษาสิทธิและหน้าที่ในการเป็นผู้ถือหุ้นหรือผู้ถือหุ้นกู้

๑๗๑

คุณมีโอกาสที่จะ สูญเงินลงทุนของคุณได้หาก

- บริษัทคู่แข่งของบริษัทที่คุณลงทุน มีผลการดำเนินงานที่แจ่มกว่า
- ลูกค้าของบริษัทที่คุณลงทุน เริ่มไม่สนใจซื้อสินค้าของบริษัท
- ผู้บริหารบริษัท บริหารงานล้มเหลว มีการใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมากเกินกว่าจำนวนกำไรที่ได้ เสียด้วยซ้ำ (ขาดทุน)
- กลุ่มผู้บริหารบริษัทไม่ซื่อสัตย์ มีการผันเงิน ไปใช้เพื่อการส่วนตัว มากกว่าที่จะนำเงินมาใช้พัฒนาธุรกิจ
- บริษัทไม่พูดความจริงเกี่ยวกับธุรกิจที่กำลังดำเนินอยู่ การทำกำไร การซื้อขายสินค้า หรือ มีการสร้างตัวเลขฐานะทางการเงิน เพื่อคบบตาผู้ลงทุน
- มีการปั่นราคาหุ้นในตลาดให้สูงขึ้น ทำให้ราคาหุ้นไม่ได้แสดงค่าที่แท้จริงของบริษัท และนักลงทุน (แมลงเม่า) มีการแห่เข้าซื้อตาม หวังๆที่ไม่ได้ศึกษาและติดตามการดำเนินงานของบริษัทว่าราคาหุ้นดังกล่าวสมควรกับสถานะ และการดำเนินงานของบริษัทที่ออกหุ้นนั้นๆหรือไม่ และแมลงเม่าก็จะขาดทุนเมื่อมีการเทขายโดยนักลงทุนที่เป็น “ผู้รู้มากกว่า” อย่างไม่รู้เนื้อรู้ตัว

๑๗๑

ไม่ว่าคุณจะเป็นผู้ถือหุ้น หรือมีฐานะเป็นเจ้าของนี้ คุณควรที่จะเป็นเจ้าของเงินที่ใส่ใจในประเด็นต่างๆข้างต้น

เป็นนักลงทุนประเภทไหนดี?

นักลงทุนแต่ละคนมีทัศนคติ และจุดมุ่งหมายในการลงทุนที่แตกต่างกัน บางคนอาจจะชอบการตัดสินใจลงทุนด้วยตนเอง เรียกว่าชอบที่จะซื้อขายเอง บางคนก็อยากจะให้คนอื่นตัดสินใจลงทุนแทนให้ และตนเองคอยเฝ้าดูอยู่ข้างๆ ลองถามตัวเองว่าคุณอยากเป็นนักลงทุนประเภทไหน และมาดูกันว่าคุณต้องทำการบ้านอะไรบ้าง

ก. ต้องการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจลงทุนเอง (คุณ ก. ไปได้)

สำหรับคุณ ก. ไปได้ สัมผัสใจที่จะเป็นผู้เลือกหลักทรัพย์ที่จะลงทุนเอง

และเป็นผู้ตัดสินใจว่าเมื่อไหร่จะเข้าซื้อและขายออกไป จะเป็นผู้รับผิดชอบในการตัดสินใจว่าเมื่อไหร่จะลงทุนต่ออีก หรือจะถือเงินสดไว้ ต้องกำหนดตนเองให้เป็นคนขยันทำงานมากขึ้น เปิดรับความเปลี่ยนแปลงของข้อมูลข่าวสารจากภายนอกให้ฉับพลัน และต้องทำความเข้าใจในเรื่องต่างๆที่เกี่ยวกับ

การลงทุน ทั้งเรื่องของโบรกเกอร์และแหล่งข้อมูลต่างๆ คุณจะต้องใช้เวลามากพอสมควรกับการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเหล่านี้

1. รู้จักเลือกโบรกเกอร์

โบรกเกอร์คือใคร?

เขาก็คือบุคคลที่คุณไปฝากคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ เพื่อให้เขาดำเนินการซื้อขายหลักทรัพย์ให้ไม่ว่าจะเป็นการซื้อขายในตลาดแรกหรือตลาดรอง โดยเขาจะคิดค่าธรรมเนียม (ค่าคอมมิชชั่น หรือที่เรียกสั้นๆว่า “ค่าคอม”) นอกจากนี้ยังมีการบริการอื่นๆ เช่น การให้ข้อมูลหรืองานวิเคราะห์เกี่ยวกับหลักทรัพย์แต่ละตัว คำแนะนำในการลงทุน เป็นต้น

การเลือกใช้บริการจากโบรกเกอร์ นอกจากจะพิจารณาเลือกใช้บริการจากโบรกเกอร์ที่มีคนรู้จักทำงานอยู่ หรือได้รับคำแนะนำจากนักลงทุนรายอื่น หรือพิจารณาว่าบริษัทนั้นมีภาพพจน์และชื่อเสียงที่ดี จากการศึกษาข้อมูลต่างๆ ของบริษัท โดยดูจากงบการเงิน รายชื่อผู้บริหารที่บริษัทหลักทรัพย์จะเปิดเผยไว้ในที่ทำการ นอกจากนี้จะพิจารณาด้วยว่า โบรกเกอร์แต่ละราย ให้ความสำคัญต่อข้อมูลของคุณในเรื่องของฐานะ อาชีพ ความรู้ วัตถุประสงค์ในการลงทุนของคุณในฐานะลูกค้าบ้างหรือไม่ เพราะการให้ความสนใจในเรื่องดังกล่าวเป็นการแสดงถึงความถี่ถ้วน และความเอาใจใส่ต่อกู้ค้า

เมื่อตัดสินใจเลือกโบรกเกอร์แล้ว ควรใช้ความระมัดระวังในการติดต่อ ด้วย ถึงแม้ว่าจะมีทางการทำหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินงานของโบรกเกอร์อยู่แล้ว แต่การรู้จักคุณลักษณะของโบรกเกอร์ที่ดี และรู้ระบบการติดต่อกับนายหน้าเหล่านี้ เป็นสิ่งที่นักลงทุนต้องเอาใจใส่ เนื่องจาก โบรกเกอร์มีส่วนสำคัญต่อการได้หรือเสียประโยชน์ของคุณเช่นกัน กล่าวคือคุณยังต้องใช้ความรอบคอบในขั้นตอนต่างๆ ของการติดต่อไม่ว่าจะเป็นการเปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ การแนะนำการซื้อขาย โบรกเกอร์ที่มีคุณภาพย่อมต้องให้คำแนะนำโดยมีเอกสารข้อมูล และหลักวิชาเพื่อประกอบการวิเคราะห์อย่างเพียงพอ ทันทต่อเหตุการณ์ ไม่ใช่เป็นการชวนเชื่อ หรือยุยง และเมื่อทำการสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ โบรกเกอร์ที่ดีต้องไม่ปล่อยให้ลูกค้าเสียโอกาสที่จะได้ซื้อหรือขายหุ้น หรือกระทำการใดซึ่งทำให้ลูกค้าเสียประโยชน์

นอกจากนี้ คุณควรได้รับแจ้งเพื่อยืนยันคำสั่งซื้อขาย เมื่อนั้นคุณจะต้องจ่ายหรือรับเงินจำนวนเท่าไรและเมื่อใด รวมทั้งหมั่นตรวจสอบบัญชีของคุณเพื่อไม่ให้ใครนำไปหาผลประโยชน์ได้ และคุณควรจะได้รับเอกสารแจ้งสถานะการลงทุนของคุณอย่างน้อยเดือนละครั้งด้วย

2. รู้จักสะสมและใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ

ที่มาของข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทที่คุณกำลังจะเข้าไปลงทุนนั้น รวมทั้งข้อมูลที่จะมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทซึ่งหาได้จากแหล่งต่างๆ ที่คุณสามารถเลือกได้แล้วแต่สะดวก ตามรายการในตารางข้างล่างนี้

แหล่งข้อมูล	ข้อมูลที่นำเสนอ
1 บริษัทที่ออกและเสนอขายหลักทรัพย์	หนังสือชี้ชวน รายงานประจำปีต่างๆ แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี ข่าวกิจกรรมเปลี่ยนแปลงต่างๆ และเหตุการณ์สำคัญของบริษัท รวมทั้ง รายงานการถือครองหลักทรัพย์ของกรรมการบริษัท รายงานการได้มาหรือจำหน่ายหลักทรัพย์ ซึ่งมีผลต่อสัดส่วนในการถือหุ้นของบริษัท ฯลฯ
2สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงาน ก.ล.ต.)	<ul style="list-style-type: none"> - ศูนย์สารสนเทศตลาดทุน : ข้อมูลสถิติเกี่ยวกับตลาดทุน งานวิจัยต่างๆ กฎเกณฑ์ กฎหมายต่างๆ ทั้งของไทยและต่างประเทศ วารสารทางการเงินทั้งของไทยและต่างประเทศ เป็นต้น - ข้อมูลจากหนังสือชี้ชวน : หนังสือชี้ชวนของบริษัทต่างๆ ที่ได้รับอนุญาตเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชนจากสำนักงาน ก.ล.ต. และหนังสือชี้ชวนเสนอขายหน่วยลงทุน - จดหมายข่าว : ข่าวของสำนักงาน ก.ล.ต เช่น การออกประกาศใหม่ๆ แถลงการณ์ของสำนักงาน ก.ล.ต. และข้อมูลสถิติต่างๆ เกี่ยวกับการออกและเสนอขายหลักทรัพย์ สถิติเกี่ยวกับกองทุนรวม เป็นต้น - รายงานประจำปีของสำนักงาน ก.ล.ต. : ข้อมูลเกี่ยวกับผลงานของสำนักงานในช่วงปีที่ผ่านมา เป็นต้น - ข้อมูลจากระบบอินเทอร์เน็ต : ข้อมูลเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ ประกาศต่างๆ บทความ บทวิเคราะห์ต่างๆ เป็นต้น รวมทั้งเชื่อมต่อกับ website ของ ก.ล.ต. กับ คู่มือทางการเงินของต่างประเทศ

<p>3. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.)</p>	<p>(http://www.sec.or.th) ๑๗๑</p> <ul style="list-style-type: none"> - ห้องสมุด : ข้อมูลเกี่ยวกับบริษัท ได้แก่ รายงานประจำปี และหนังสือชี้ชวนของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ กฎเกณฑ์ต่างๆของตลท. งานวิจัยต่างๆ รายงานทางสถิติต่างๆ ฐานข้อมูลทางระบบคอมพิวเตอร์ เช่น ISIM ซึ่งแสดงข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทจดทะเบียน เช่น งบการเงิน ผลการดำเนินงาน รายงานการซื้อขายหลักทรัพย์ ข่าวตลท. บทความทางด้านตลาดเงินในวารสารต่างประเทศในรูปแบบของ CD-ROM เป็นต้น - ศูนย์บริการข้อมูลผู้ลงทุน : ห้องโถงนิทรรศการ ที่แสดงวิวัฒนาการและองค์ประกอบของ ตลท. จัดแสดงนิทรรศการทั้งหมดเวียนและถาวร - สิ่งพิมพ์ต่างๆ : สรุปข้อสนเทศของบริษัทจดทะเบียน รายงานรายเดือนและรายปีของ ตลท. - ข้อมูลจากระบบอินเทอร์เน็ต : แสดงข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับตลท.ทาง web site (http://www.set.or.th) <p>๑๗๑</p>
<p>4 โบรกเกอร์</p>	<p>บทวิเคราะห์ต่างๆ เกี่ยวกับหลักทรัพย์แต่ละตัว อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง และภาวะเศรษฐกิจโดยทั่วไป เป็นต้น โดยเป็นงานวิจัยของทั้งบริษัทหลักทรัพย์ไทยและต่างประเทศ ฯลฯ</p>
<p>5 สิ่งพิมพ์ต่างๆ</p>	<p>หนังสือพิมพ์รายวัน ที่รายงานภาวะการซื้อขายหลักทรัพย์ ราคาหลักทรัพย์ บทความ บทวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจ ข่าวต่างๆ หนังสือหรือวารสาร ซึ่งให้ข้อมูลและวิเคราะห์ทางด้านเศรษฐกิจ ฯลฯ</p>

อย่าลืมอ่านหนังสือชี้ชวนและแบบแสดงรายการข้อมูล ซึ่งเป็นข้อมูลของบริษัท ณ เวลาที่ยื่นขออนุญาตกระจายหุ้นต่อประชาชน รวมทั้งรายงานประจำปีของบริษัท และแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปีของบริษัท ที่มายื่นต่อสำนักงาน ก.ล.ต. ด้วย เพราะเอกสารเหล่านี้มีไว้เพื่อแจ้งข้อมูลสำคัญของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการตัดสินใจลงทุน ซึ่งจะช่วยตอบคำถามต่างๆ เกี่ยวกับบริษัทที่คุณกำลังจะเข้าไปลงทุนได้

หนังสือชี้ชวน : ในการเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชน ผู้เสนอขายหลักทรัพย์มีหน้าที่ต้องจัดทำหนังสือชี้ชวน เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ และตัวหลักทรัพย์นั้น ซึ่งผู้เสนอขายดังกล่าวต้องรับผิดชอบในความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล

3. รู้จักสิทธิและหน้าที่ในฐานะผู้ถือตราสาร

ผู้ถือหุ้นทุน

เมื่อคุณมีตราสารทุนอยู่ในครอบครอง ในฐานะของคุณจึงเป็นผู้ถือหุ้น ผู้มีสิทธิและหน้าที่ต่างๆที่ต้องทำความเข้าใจ ผู้ถือหุ้นก็คือเจ้าของบริษัท มีอำนาจควบคุมการทำงานของผู้บริหารบริษัทผ่านการออกเสียงในที่ประชุมผู้ถือหุ้น ไม่ว่าจะเป็นการให้ความเห็นชอบในการดำเนินกิจการสำคัญของบริษัท การแต่งตั้งและถอดถอนกรรมการ หรือแม้กระทั่งการดำเนินการฟ้องร้องกรรมการบริษัท ดังนั้นผู้ถือหุ้นจึงควรที่จะตระหนักถึงหน้าที่ที่มีต่อบริษัท ใส่ใจและติดตามการเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานของบริษัท ให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อสังเกตการณ์และแสดงจุดยืนของคุณ ต่อ นโยบายและการดำเนินงานของบริษัทที่นำเงินของคุณ ไปใช้ในกิจกรรมต่างๆ พึงระลึกไว้ว่าเสียงของคุณมีความหมายต่ออนาคตของบริษัท ซึ่งหมายถึงผลกำไร และเงินปันผลที่คุณจะได้รับด้วย

นอกจากนี้ คุณมีสิทธิที่จะได้รับข่าวสารข้อมูลของบริษัทที่คุณถือหุ้นอยู่ ซึ่งบริษัทจดทะเบียนทั้งหลาย มีหน้าที่จะต้องเปิดเผยไว้กับองค์กรกำกับดูแลต่างๆ ตามเกณฑ์ที่องค์กรที่เกี่ยวข้องนั้นๆ ได้กำหนดไว้ เช่น สำนักงาน ก.ล.ต. ตลาดหลักทรัพย์ฯ รวมทั้งการจัดส่งรายงานการดำเนินงานตามงวดเวลาต่างๆ ให้กับคุณด้วย อย่าลืมติดตามข้อมูลข่าวสารทั้งหลายเหล่านี้ เพื่อประโยชน์ของตัวเอง

ผู้ถือหุ้นกู้

สำหรับผู้ถือหุ้นกู้ คุณมีสิทธิต่างๆ ในฐานะเจ้าหนี้ของบริษัท ส่วนภาระหน้าที่ต่างๆ ที่มีต่อบริษัท จะมีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ ซึ่งผู้ออกหุ้นกู้เป็นผู้แต่งตั้งขึ้นทำหน้าที่ดูแล และดำเนินการแทนคุณ จากที่กล่าวมาข้างต้น ถือได้ว่าเป็นรายละเอียดที่คุณ ก.ไก่ ต้องศึกษาให้เข้าใจ เพื่อความสะดวก และรอบคอบในการลงทุนด้วยตนเอง

ข. ต้องการให้คนอื่นตัดสินใจลงทุนแทน (คุณ ข. ไข่)

หากเลือกที่จะเป็นคุณ ข. ไข่ ผู้ซึ่งต้องการให้คนอื่นดูแลการลงทุนแทนตนเอง เพราะหากคุณ ข. ไข่ต้องลงทุนด้วยตนเองแล้ว ก็จะต้องทุ่มเทเวลาเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งภาวะของบริษัท ไม่ว่าจะบริษัทนั้นจะประกอบธุรกิจผลิตโทรศัพท์ผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ก่อสร้าง หรือธนาคาร และนำข้อมูลที่มีอยู่ในมือมาวิเคราะห์ฐานะการดำเนินงานของบริษัทที่จะเข้าไปลงทุนดังกล่าว ซึ่งคุณ ข. ไข่เองมีภาระติดพัน ไม่มีเวลาในการศึกษา

เอกสารข้อมูลต่างๆ และไม่มีเวลาดูแลติดตามการลงทุนของตนเองได้อย่างใกล้ชิด ครั้นคิดจะฝาก
เพื่อนๆ ลงทุน เพื่อนของคุณ ข. ไซ่ ก็ไม่มีเวลาด้วยกันทั้งนั้น หรือบางทีก็ไม่ว่าจะหาข้อมูลได้จากที่ไหน

ดังนั้นคุณ ข. ไซ่ จึงนึกถึงการลงทุนที่จะมีมืออาชีพเป็นผู้ตัดสินใจแทนโดยมีการลงทุน
ผ่านธุรกิจจัดการลงทุนประเภทต่างๆ ซึ่งในที่นี้จะขอกล่าวถึงการจัดการลงทุน 2 ประเภทที่ค่อนข้างจะ
เป็นที่รู้จักกันอยู่บ้างแล้ว ได้แก่ กองทุนรวม และกองทุนส่วนบุคคล

กองทุนรวมคืออะไร

คือ การนำเงินของแต่ละคนมากองรวมกันให้เป็นก้อนใหญ่ โดยมีผู้ที่คุณวางใจว่าเป็น
มืออาชีพทางด้านการลงทุน นำเงินจำนวนดังกล่าวไปลงทุนเพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่อวกเยย แล้วนำเงิน
มาเฉลี่ยกลับคืนสู่ผู้ลงทุนในคราวแรกอีกทีหนึ่ง การลงทุนที่เกิดจากการรวมเงินให้เป็นก้อนใหญ่
นี้ จะทำให้ผู้ที่มีเงินทุนจำนวนน้อยมีโอกาสกระจายความเสี่ยงในลักษณะของการกระจายการลงทุนใน
ตราสารทางการเงินประเภทต่างๆ ได้เช่นเดียวกับผู้ที่มีเงินทุนเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ มีอาชีพที่
บริหารเงินกองทุนจะเป็นผู้ที่สามารถใช้เวลาเพื่อศึกษา ดูแล และติดตามการลงทุนของกองทุนที่คุณลง
ทุนได้อย่างใกล้ชิด

การลงทุนในกองทุนรวมของคุณ ข. ไซ่ จึงเป็นการลงทุนในสิ่งที่เรียกกันว่า หน่วยลง
ทุนของกองทุนรวม ที่จัดตั้งขึ้น โดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม ผู้อาสาเงินที่ได้จากการ
จำหน่ายหน่วยลงทุนนั้นไปลงทุนในตราสารทางการเงินประเภทต่างๆ และนำมาเก็บไว้ในบัญชีของ
กองทุนรวม ผู้ที่จะมาบริหารกองทุนรวมได้นั้น จะต้องมีจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพที่ดี มีคุณ
สมบัติทั้งในด้านระดับการศึกษา ผ่านการทดสอบและอบรมในด้านความรู้เป็นระยะๆ มีประสบการณ์
ในการทำงาน โดยองค์กรกำกับดูแลจะเป็นผู้กำหนดคุณสมบัติของการเป็นผู้จัดการกองทุนเหล่านี้

ผลตอบแทนจากการลงทุนในกองทุนรวม จะขึ้นอยู่กับ การแตกดอกออกผล
หรือมูลค่าที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงของตราสารที่ผู้จัดการกองทุนกองนั้นนำเงินที่ได้จากการขายหน่วยลงทุน
ไปลงทุนซื้อแล้วนำมาเก็บไว้ในบัญชี กล่าวคือ หากกองทุนนำเงินไปลงทุนในตราสารหนี้ หรือเงินฝาก
บัญชีการลงทุนของกองทุนนั้นก็จะมีอวกเยยเนื่องจากดอกเบี้ยที่ได้รับ ในขณะที่เดียวกันหากมีการนำเงิน
ไปลงทุนในหุ้น ผลตอบแทนที่อวกเยยก็จะมีทั้งในรูปของเงินปันผล หรือการขึ้นลงของราคาหุ้น ซึ่ง
นโยบายการลงทุนของกองทุนจะเป็นตัวบอกที่สำคัญว่ากองทุนนั้นจะมีแนวทางการลงทุนในตราสาร
การเงินประเภทไหน อาจจะมีทั้งที่ลงทุนในหุ้น ลงทุนในตราสารหนี้ หรือลงทุนผสมผสาน ทั้งนี้
ความสามารถของผู้จัดการกองทุนแต่ละกอง ที่จะพิจารณาในรายละเอียดของการลงทุนในตราสารแต่
ละตัวก็มีความสำคัญ

ฐานะของกองทุนรวมจะดูได้จาก “มูลค่าทรัพย์สินสุทธิ” ของกองทุนรวม หรือที่เรียกกันติดปากเป็นภาษาอังกฤษว่าเอ็นเอวี (NAV) มาจากทรัพย์สินทั้งหมดในบัญชี (เงินลงทุน+ผลตอบแทนสะสมจากการลงทุน) ที่กล่าวมาข้างต้น ลบด้วยค่าใช้จ่ายของกองทุนรวมนั้น เช่น ค่าธรรมเนียมการบริหาร เป็นต้น เมื่อนำจำนวนหน่วยลงทุนมาหารผลลัพธ์ดังกล่าว ตัวเลขที่ออกมาก็คือมูลค่าทรัพย์สินสุทธิต่อหน่วยลงทุน หากเมื่อเวลาผ่านไปมูลค่าทรัพย์สินสุทธิต่อหน่วยลงทุนนั้นลดลงจากมูลค่าเมื่อลงทุนเริ่มต้น คุณก็จะอยู่ในฐานะที่ขาดทุน แต่ถ้าผู้จัดการกองทุนรวมบริหารการลงทุนได้ดี มูลค่าทรัพย์สินสุทธิต่อหน่วยลงทุนก็จะเพิ่มขึ้นจากมูลค่าลงทุนเริ่มต้น คุณก็จะได้กำไรนั่นเอง

กองทุนรวมโดยทั่วไปมี 2 ประเภทคือ **กองทุนปิด** เป็นกองทุนแบบที่กำหนดจำนวนหน่วยลงทุนและอายุของกองทุนที่แน่นอน โดยผู้ถือหน่วยลงทุนไม่สามารถไถ่ถอนคืน (ขายคืน) ได้ก่อนสิ้นสุดอายุของกองทุน และ **กองทุนเปิด** เป็นกองทุนประเภทที่ไม่มีการกำหนดขนาดและอายุของกองทุนที่แน่นอน ขนาดของกองทุนสามารถขยายหรือลดลงได้ตลอดเวลา ซึ่งคุณสามารถขายหน่วยลงทุนคืนได้ตามวันและเวลาที่บดจ.กำหนดไว้

กองทุนส่วนบุคคล

คือ การที่ตัวคุณเองหรือคุณกับครอบครัวของคุณ ได้แก่สามี หรือภรรยา รวมทั้งบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะมารวมเงินกัน หรือในฐานะนิติบุคคล ได้มอบหมายให้สถาบันการเงิน อาจจะเป็นบริษัทหลักทรัพย์ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ธนาคารพาณิชย์ ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินธุรกิจการจัดการกองทุนส่วนบุคคล นำเงินกองนั้นของคุณ ไปลงทุนเพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นใดที่กฎหมายเปิดทางไว้ให้แทนคุณ โดยทำสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษรกันไว้ ทั้งนี้การลงทุนดังกล่าวจะเป็นไปตามนโยบายการลงทุนที่ระบุไว้ในสัญญานั้นเอง

ดังนั้นหากคุณต้องการที่จะเป็นคุณ ข. ใจ ในแบบที่มีความเฉพาะตัวจริงๆ ในการบริหารเงินของคุณแล้ว คุณสามารถร่วมตกลงในนโยบายการลงทุนกับผู้จัดการกองทุนส่วนบุคคลของคุณที่เป็นมืออาชีพ ผู้ให้คำปรึกษา จัดการและดูแลดอกผลให้คุณอย่างใกล้ชิด คุณอาจเรียกหาบริการของกองทุนส่วนบุคคลได้ โดยติดต่อกับสถาบันการเงินที่ได้รับใบอนุญาตจากทางการให้ประกอบธุรกิจดังกล่าว

ทั้งนี้และทั้งนั้น ถึงแม้ว่าคุณจะเป็นคุณ ข. ใจ ซึ่งอาจไม่มีเวลาในการทำการบ้านเพื่อลงทุนในตราสารต่างๆได้ด้วยตนเอง แต่หากคุณเป็นผู้ซึ่งต้องการลงทุนในกองทุนรวม คุณยังต้องตัดสินใจด้วยตนเองว่าจะเลือกลงทุนในกองทุนโครงการไหน หรือต้องการลงทุนผ่านกองทุนส่วนบุคคล คุณต้องรู้จักเลือกผู้จัดการกองทุนส่วนบุคคล นอกจากนี้ต้องทำความเข้าใจในระบบการติดต่อผ่านบริษัท

หลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม หรือสถาบันการเงินที่ได้รับอนุญาต คุณสมบัติที่เหมาะสมของมืออาชีพ รวมทั้งคุณลักษณะ โดยทั่วไปของตราสารที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรมประเภทดังกล่าว หลังจากที่ได้เลือกลงทุนไปแล้วก็ต้องคอยติดตามประเมินผลอย่างใกล้ชิดว่าผู้จัดการกองทุน ได้ดำเนินการไปตามแนวทางวัตถุประสงค์ของการลงทุนที่วางไว้แต่แรกหรือไม่? บริหารไปถึงไหนแล้ว? **ทั้งนี้พึงระลึกไว้เสมอว่าการลงทุนในกองทุนรวมก็ยังคงมีความเสี่ยงอยู่ดี** กล่าวคือตราสารแต่ละชนิดที่ทางบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมนำเงินไปลงทุนนั้นมีความเสี่ยงเฉพาะด้าน เช่น ตราสารทุนซึ่งราคาอาจเปลี่ยนแปลงหรือหวือหวาเนื่องจากปัจจัยต่างๆมากมาย หรือตราสารหนี้ซึ่งอาจมีปัญหากับการดำเนินงานของบริษัท ทำให้ไม่สามารถจ่ายเงินคืนและดอกเบี้ยคืนได้ เหล่านี้มีผลต่อผลตอบแทนของกองทุนนั้นๆด้วย จึงจำเป็นต้องใช้อย่างที่ คุณ ข. ไข่ ต้องพิจารณาเลือกลงทุน โดยดูจากนโยบายการลงทุน และติดตามอย่างเอาใจใส่ นั่นเอง

อย่างไรก็ดี ทั้งคุณ ก. ไข่ และคุณ ข. ไข่ ควรจะต้องทำความรู้จักกับผู้ที่เป็น“ทางการ”ในตลาดทุน ที่ทำหน้าที่กำกับดูแลความเป็นไปของตลาดทุนไว้ด้วย องค์กรดังกล่าว ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ทำความรู้จักกับหน่วยงานกำกับดูแลในตลาดทุน

เราได้สร้างความคุ้นเคยและผ่านตากันมาหลายครั้ง สำหรับชื่อของสององค์กรสำคัญในตลาดทุน แต่บางครั้งก็อาจจะยังสับสนอยู่ว่าพวกเขาคือใคร โดยในเบื้องต้นนี้ ขอให้เข้าใจว่าทั้งสองหน่วยงานคือหน่วยงานที่ท่านสามารถพึ่งพาได้เมื่อมีปัญหาในการลงทุน ไม่ว่าจะเป็นการถูกโกง ไม่เข้าใจในกฎระเบียบต่างๆ ไม่แน่ใจในบุคคลที่ท่านติดต่อด้วย หรือเพียงแต่ต้องการจะได้รับความรู้เพิ่มเติม องค์กรดังกล่าวได้แก่

ก. สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

เป็นหน่วยงานของรัฐที่กำกับดูแลตลาดทุนโดยรวม เป็นด่านแรกในการพิจารณาคุณสมบัติและกำกับบริษัทที่จะขายหลักทรัพย์ให้ประชาชนต้องเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับบริษัท ให้ผู้ลงทุนทั้งหลายสามารถรับรู้ถึงฐานะการดำเนินงานของบริษัทเพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุน รวมทั้งดูแลให้ “ตัวกลาง” เช่น โบรกเกอร์ (บริษัทหลักทรัพย์) บริษัทหลักทรัพย์จัดการลงทุน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ เป็นผู้ประกอบธุรกิจในตลาดทุนอย่างถูกต้องเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณที่กำหนด กำกับดูแลการประกอบธุรกิจในตลาดรองต่างๆ ได้แก่ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์กรุงเทพ ศูนย์ซื้อขายตราสารหนี้ไทย และหากผู้ลงทุนเดือดร้อนก็สามารถพึ่งพาได้ทั้งในด้าน

ข้อมูล ตอบข้อข้อใจ การร้องทุกข์ ทั้งนี้ สำนักงาน ก.ล.ต. ยังมีหน้าที่ในการสอดส่องการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กำหนด ตรวจสอบการดำเนินธุรกรรมขององค์กรที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงาน ก.ล.ต. และดำเนินการในการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งโดยรวมแล้ว สำนักงาน ก.ล.ต. ก็คือผู้ทำหน้าที่กำกับดูแลและสร้างความเป็นธรรมในส่วนของตลาดทุน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของกลไกการระดมทุนในโครงสร้างเศรษฐกิจไทยนั่นเอง

หากคุณมีคำถามหรือต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม ติดต่อกับเราได้ ที่ ชั้น 15 อาคารดิที แอสต์ ทาวเวอร์ส บี เลขที่ 93/1 ถนนวิทญู แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทร. 252-3223 โทรสาร 256-7711

อย่างไรก็ตามแม้ว่าสำนักงาน ก.ล.ต. จะช่วยเป็นช่องทางให้คุณได้รับข้อมูลประกอบการลงทุนอย่างเพียงพอ ครบถ้วน แต่ไม่ใช่องค์กรที่จะปกป้องคุณจากความเสียหายหรืออาการขาดทุนอันเนื่องมาจากการลงทุนของคุณเอง

ข. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.)

เป็นอีกหน่วยงานหนึ่ง ที่กำกับดูแลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่ทำธุรกิจในตลาดหลักทรัพย์เองได้รับความเป็นธรรม ด้วยการออกกฎเกณฑ์ต่างๆ ดูแลการเปิดเผยข้อมูล ดูแลการซื้อขายหลักทรัพย์ให้เป็นไปอย่างปกติ มีประสิทธิภาพ มีระเบียบ คล่องตัว และยุติธรรม นอกจากนี้หากผู้ลงทุนพบความผิดปกติ ความไม่ถูกต้อง การโกง ยังสามารถร้องเรียนความเดือดร้อนทั้งหลายกับตลท. ได้ด้วย โดยตลท. จะมีกลไกต่างๆ ในการจัดการกับกรณีร้องทุกข์จากผู้ลงทุน

ติดต่อกับตลท. ได้ที่ เลขที่ 62 ถนนรัชดาภิเษก คลองเตย กรุงเทพฯ 10110 โทร. 229-2000, 654-5656 โทรสาร 654-5649

บทส่งท้าย

มาถึงตรงนี้ คุณคงจะพอมีแนวทางสำหรับการวางแผนการเงินของคุณ ไม่ว่าจะในรูปแบบของการออมหรือการลงทุนซึ่งจะมีผลต่อฐานะของคุณเมื่อเวลาผ่านไป สำหรับคนที่สนใจอยากจะเป็นผู้ลงทุนในตลาดทุน ไม่ว่าจะมีความรู้เกี่ยวกับตลาดทุนหรือไม่ อยู่ในสาขาวิชาชีพอะไร มีเป้าหมายในชีวิตอย่างไร หรือวางแผนทางการเงินแบบไหน มันไม่ใช่เรื่องยากเลยที่จะทำความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับตลาดทุน ซึ่งคุณแล้วเรื่องเหล่านี้เป็นสิ่งใกล้ตัวคุณด้วยซ้ำไป

ทั้งนี้คุณที่จะเป็นนักลงทุนหน้าใหม่ และบรรดาหน้าเก่าที่มีประสบการณ์ทั้งหลาย ควรใส่ใจในประเด็นต่างๆที่กล่าวมาข้างต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่เคยรู้จักตลาดทุนอยู่แล้ว ย่อมเข้าใจ ความหมายของการบ้านเหล่านี้ได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้หากคุณละเลยการทำความเข้าใจในเรื่องพื้นฐานต่างๆ และเสี่ยงนำเงินที่มีอยู่ไปลงทุนเพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่เข้าใจเอาเองว่า เป็นการลงทุนที่เหมาะสมกับตัวคุณ ฐานะ และน่าจะคุ้ม หรือได้กำไร อาจเป็นความประมาทที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายได้ในที่สุด

ดังนั้น ก่อนที่คุณจะตัดสินใจลงทุนอะไรก็ตาม ควรจะต้องทำการ ศึกษา ทั้งตัวคุณเอง ในเรื่องวัตถุประสงค์ ฐานะ สภาพโดยทั่วไป รวมทั้งคุณลักษณะของสิ่งที่คุณจะเข้าไปลงทุน และกำลังจะนำเงินเข้าไปเสี่ยงด้วยตนเอง เพื่อทำลายความไม่รู้ สร้างความระมัดระวัง และสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินให้ตัวคุณเอง

ข้อมูลที่บรรจุอยู่ในสิ่งพิมพ์ฉบับนี้ จัดทำขึ้นด้วยวัตถุประสงค์ที่จะนำเสนอ และเผยแพร่ข้อมูล โดยทั่วไปเกี่ยวกับตลาดทุน ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญๆในการพิจารณาเพื่อการศึกษา และใช้ประโยชน์ในการให้แนวคิดรวมทั้งเป็นข้อมูลเบื้องต้น ประกอบการลงทุนเท่านั้น ทั้งนี้สำนักงาน ก.ล.ต. มิได้จัดทำ สิ่งพิมพ์ฉบับนี้ขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ในการตีความทางกฎหมาย หรือเป็นการแนะนำใดๆ

อย่างไรก็ตาม หากท่านต้องการคำแนะนำ หรือความช่วยเหลือในข้อกฎหมาย หรือในเรื่องใดๆ ท่านสามารถขอรับคำแนะนำหรือคำปรึกษาได้จากบุคลากรที่ประกอบวิชาชีพในด้านกฎหมายหรือทำ ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องในสาขานั้นๆ

หนังสือ "เปิดประตูสู่การลงทุน" ในมือของท่านนี้ เป็นเล่มแรกในชุดสิ่งพิมพ์ เพื่อเผยแพร่ความรู้ ตาม "โครงการความรู้สู่ผู้ลงทุน" ซึ่งเป็นโครงการที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (สำนักงาน ก.ล.ต.) จัดตั้งขึ้น ด้วยวัตถุประสงค์สำคัญ ในการเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับตลาดทุน และสร้างแรงจูงใจในการออมผ่านเครื่องมือต่างๆที่มีอยู่ในตลาดทางการเงิน รวมทั้งสร้างความเข้าใจในการทำหน้าที่กำกับดูแลและ พัฒนาตลาดทุนของสำนักงาน ก.ล.ต. ให้กับประชาชนทั่วไป โครงการดังกล่าวจะดำเนินการอย่างต่อเนื่องทั้งใน กรุงเทพฯ และภูมิภาค เพื่อให้ประชาชนที่สนใจสามารถได้รับความรู้และข้อมูลใหม่ๆได้อย่างทั่วถึง

หากท่านสนใจในรายละเอียดของ โครงการนี้ หรือมีข้อเสนอแนะ สามารถติดต่อได้ที่สำนักงานนโยบายและแผน ตลาดทุน สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ชั้น 15 อาคารดิทีแฮล์ม ทาวเวอร์สบี 93/1 ถนนวิฑู แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 โทรศัพท์ 252-3223 ต่อ 2414 หรือ 2409 โทรสาร 256-7711

